

2021/2254(INI)

17.6.2022

ADVIES

van de Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid

aan de Commissie landbouw en plattelandontwikkeling

inzake een langetermijnvisie voor de plattelandsgebieden van de EU: naar sterkere, verbonden, veerkrachtige en welvarende plattelandsgebieden in 2040 (2021/2254(INI))

Rapporteur voor advies: Christine Schneider

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid verzoekt de bevoegde Commissie landbouw en plattelandontwikkeling onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- A. overwegende dat gendergelijkheid een kernwaarde van de Europese Unie en haar lidstaten is, zoals verankerd in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, en overwegende dat de bevordering ervan een van de belangrijkste doelstellingen van de EU is; overwegende dat gendergelijkheid ook wordt erkend in de Verdragen en in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie; overwegende dat in artikel 8 VWEU het beginsel van gendermainstreaming is neergelegd; overwegende dat de verwezenlijking van gendergelijkheid van cruciaal belang is om lokale, regionale, economische en sociale ongelijkheden terug te dringen en om het concurrentievermogen van de plattlandsgebieden in de EU op lange termijn te waarborgen, evenals de eerlijke, inclusieve en duurzame ontwikkeling ervan;
- B. overwegende dat vrouwen op meerdere niveaus een rol vervullen bij plattelandontwikkeling, namelijk als werknemers, landbouwers en bedrijfseigenaren, maar ook door de onevenredige last van verantwoordelijkheid voor het welzijn van hun gezinsleden te moeten dragen, een taak die historisch gezien ondergewaardeerd is als gevolg van traditionele genderstereotypen, zoals de verwachting dat vrouwen als primaire verzorgers fungeren voor kinderen en volwassen zorgbehoevenden; overwegende dat vrouwen daardoor vaker dan mannen werkzaam zijn in de informele economie en dat hun cruciale rol en belang voor plattlandsgebieden en de plattelandseconomie niet worden gezien;
- C. overwegende dat de genderkloof inzake arbeidsparticipatie in plattlandsgebieden 3 % hoger ligt dan in stedelijke gebieden en dat veel vrouwen contracten met weinig arbeidszekerheid hebben of een “onzichtbare rol” spelen in plattlandsgemeenschappen, waardoor zij in een kwetsbare situatie terecht kunnen komen, waarin hen bijvoorbeeld de toegang tot sociale bescherming of moederschapsuitkeringen wordt ontzegd; overwegende dat vrouwen in plattlandsgebieden kwetsbaarder zijn voor armoede en financiële afhankelijkheid van hun partner, die een aanzienlijke belemmering vormen voor hun empowerment; overwegende dat sociale bescherming voor vrouwen die in de landbouw werken, een essentieel onderdeel is van een moderne en duurzame plattlandontwikkeling; overwegende dat vrouwen voor veel uitdagingen staan bij het verkrijgen van volledige toegang tot de arbeidsmarkt; overwegende dat de genderkloof inzake arbeidsparticipatie in plattlandsgebieden 13 % bedraagt en in sommige lidstaten zelfs oploopt tot 20 %¹; overwegende dat vrouwelijke landbouwers in grote mate werkzaam zijn in familiale landbouwbedrijven, wat een typisch kenmerk is voor de Europese landbouw, aangezien ongeveer 90 % van de 22 miljoen werknemers in de landbouw familieleden zijn, en dat vrouwelijke landbouwers daarom met name een billijk loon moeten krijgen;
- D. overwegende dat de economie en de samenleving in de EU voor tal van uitdagingen

¹ Casares Guillen, B., *Women in Rural Development: Integrating a gender dimension into policies for rural areas in Europe*, European Evaluation Society, Rotterdam, 2021.

staan in verband met de demografische veranderingen, de digitalisering van de economie en de samenleving, de toenemende Europese en wereldwijde integratie en de transitie naar een CO₂-neutrale economie en manier van leven en werken tegen 2050; overwegende dat plattlandsgebieden vaak bijzonder worden getroffen door deze uitdagingen en door een afname van hun bevolking als gevolg van de trek naar stedelijke gebieden; overwegende dat jonge vrouwen vaker wegtrekken uit plattlandsgebieden dan jonge mannen; overwegende dat deze demografische trend, in combinatie met een gebrek aan connectiviteit en infrastructuur, productiviteitsproblemen en het ontbreken van of beperkte toegang tot openbare diensten, met inbegrip van onderwijs en zorg, waardoor vrouwen tal van kansen worden ontnomen, ertoe kan bijdragen dat plattlandsgebieden minder aantrekkelijk worden als plaats om te wonen en te werken; overwegende dat, indien van toepassing, plattlandsgebieden een aantrekkelijke omgeving kunnen zijn voor individuen, partnerschappen, gezinnen in al hun diversiteit en kinderen;

- E. overwegende dat het recht op werk een essentiële voorwaarde is om gelijke rechten in de praktijk te kunnen brengen en voor de economische onafhankelijkheid en de beroepsmatige ontplooiing van vrouwen; overwegende dat onzeker werk derhalve moet worden uitgebannen door middel van de verplichte toepassing van het beginsel dat er voor elke bestaande baan een andere vaste functie moet zijn, en door het recht op een baan met arbeidsrechten te erkennen en te versterken;
- F. overwegende dat migrantenvrouwen een groter risico lopen op arbeidsuitbuiting, discriminatie, gebrekkige toegang tot sociale dienstverlening en rechtsbescherming, en fysiek, psychologisch, economisch en seksueel misbruik;
- G. overwegende dat plattlandsgebieden voor veel mensen een woon- en werkplaats zijn en ook de vestigingsplaats zijn van ondernemingen uit alle sectoren van de economie, met name kleine en middelgrote ondernemingen; overwegende dat zij de productieplaats van land- en bosbouw vormen, maar ook belangrijke ecologische functies vervullen en ruimte bieden voor vrijetijdsbesteding en recreatie;
- H. overwegende dat het recht op huisvesting moet worden gewaarborgd door individuen en gezinnen de garantie op huisvesting te bieden die voldoet aan hun behoeften, zorgt voor hun welzijn, persoonlijke levenssfeer en levenskwaliteit en zo bijdraagt tot de totstandbrenging van maatschappelijke rechtvaardigheid en cohesie en tot de bestrijding van sociale uitsluiting en armoede;
- I. overwegende dat werknemers zonder papieren of met een illegale verblijfplaats vaak onder minder gunstige arbeidsvoorwaarden worden aangeworven dan andere werknemers en dat bepaalde werkgevers daarom dergelijke arbeidskrachten aanwerven om zo te profiteren van oneerlijke concurrentie; overwegende dat het migratiebeleid van de EU de kwetsbaarheid en het gebrek aan bescherming van migrantenvrouwen zonder papieren die het slachtoffer worden van geweld en die meestal geen hulp zoeken, verder aanscherpt;
- J. overwegende dat vrouwen als gevolg van bestaande gendernormen en -stereotypen in het kader van hun privé- en beroepsleven meer dan één verantwoordelijkheid op zich nemen; overwegende dat vrouwen door deze vele taken op zich te nemen ook een

essentiële bijdrage leveren tot vooruitgang en innovatie in alle lagen van de samenleving en tot een verhoging van de kwaliteit van het bestaan, met name in plattlandsgebieden; overwegende dat de ontluikende mogelijkheden van de groene en digitale transitie, samen met de gevolgen van de COVID-19-pandemie en de toename van telewerk, hebben geleid tot hernieuwde aandacht voor plattlandsgebieden en nieuwe mogelijkheden hebben geopend voor een meer genderevenwichtige werkomgeving die de empowerment van vrouwen ten goede komt; overwegende dat de gevolgen van de pandemie de genderongelijkheid verder zullen vergroten, wat duidelijk maakt dat het economisch herstelbeleid en de groene en digitale transformatie in Europa gendergevoelig moeten zijn; overwegende dat vrouwen in plattlandsgebieden drijvende krachten en sterke hervormingsactoren zijn achter deze overgang naar een groenere samenleving en economie;

- K. overwegende dat jongeren als sociale groep tot de zwaarst getroffen door de huidige verslechtering van de arbeidsmarkt behoren, aangezien zij vaker worden geconfronteerd met werkloosheid, onzekere omstandigheden en lage lonen, hoewel zij beter zijn opgeleid dan de vorige generaties;
- L. overwegende dat het aantal vrouwen in de landbouw de laatste jaren langzaam is toegenomen; overwegende dat slechts 30 % van de landbouwbedrijven in de EU door vrouwen wordt beheerd en dat deze bedrijven meestal kleiner zijn dan de bedrijven die door mannen worden beheerd, dat de inkomens er lager liggen en er minder toegang is tot financiële steun; overwegende dat achter dit aantal aanzienlijke verschillen tussen de lidstaten schuilgaan wat de vertegenwoordiging van vrouwen in de landbouw betreft; overwegende dat vrouwen, ten minste op het niveau van de leiding of het management van landbouwbedrijven, verhoudingsgewijs minder steun ontvangen uit een van beide pijlers van het GLB dan mannen (pijler 1 voorziet in rechtstreekse inkomenssteun en pijler 2 is gericht op steun voor plattlandsontwikkeling); overwegende dat dit te wijten is aan het feit dat vrouwen doorgaans kleinere landbouwbedrijven leiden, minder grond bezitten en minder toegang hebben tot formeel en gespecialiseerd onderwijs²; overwegende dat er helaas een gebrek is aan vrouwen in de landbouw, waardoor zij op hun beurt minder kansen krijgen om deel te nemen aan de plattlandseconomie, bijvoorbeeld via kmo's, die overheersen in plattlandsgebieden;
- M. overwegende dat vrouwen in plattlandsgebieden belemmeringen ondervinden bij de toegang tot adequate en betaalbare gezondheidszorg, onder meer in klinieken en ziekenhuizen, op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid, gezinsplanning en adviesdiensten, en bij het ontvangen van steun wanneer zij het slachtoffer zijn van gendergerelateerd geweld; overwegende dat deze problemen onder meer betrekking hebben op betaalbaarheid, beperkte mobiliteitsmogelijkheden en een gebrek aan toegang tot vervoer of middelen om contact op te nemen met vervoers- en zorgdiensten³ in plattlandsgebieden; overwegende dat het ook gaat om financiële tekorten in de lokale gezondheidszorg en lange wachttijden om bepaalde specialisten te kunnen zien; overwegende dat grensoverschrijdende gezondheidszorg patiënten een betere optie kan bieden in situaties waarin de meest geschikte behandeling of het dichtstbijzijnde ziekenhuis zich in een andere lidstaat bevindt; overwegende dat de COVID-19-

² Casares Guillen, B., Women in Rural Development: Integrating a gender dimension into policies for rural areas in Europe, European Evaluation Society, Rotterdam, 2021.

³ Website van UN Women Watch, pagina "Overview: Health", geraadpleegd op 20 juni 2022.

pandemie onevenredig grote gevolgen heeft gehad voor vrouwen en meisjes, wat heeft geleid tot meer gendergerelateerd geweld en de stopzetting van diensten op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid;

- N. overwegende dat de COVID-19-pandemie en de ermee gepaard gaande lockdownmaatregelen aanzienlijke gevolgen hebben gehad voor plattlandsgebieden en dat er aanwijzingen zijn dat de ongelijkheid toeneemt⁴; overwegende dat voorbereidende studies erop wijzen dat de COVID-19-pandemie de bestaande ongelijkheid tussen mannen en vrouwen heeft verergerd, met name in de vorm van meer onbetaald zorgwerk en een groter onevenwicht tussen werk en privéleven;
- O. overwegende dat het van essentieel belang is dat het GLB duurzamere en democratischere productie- en consumptiemodellen garandeert, waarbij de rol van kleine en middelgrote landbouwbedrijven en familiale landbouwbedrijven wordt versterkt;
- P. overwegende dat vrouwen een belangrijke drijvende kracht zijn achter welvaart en sociale integratie in plattlandsgebieden, met name door ondernemerschap; overwegende dat in plattlandsgebieden 38 % van de vrouwen zelfstandig ondernemer is en dat vrouwen oververtegenwoordigd zijn in de categorie kwetsbare zelfstandigen⁵; overwegende dat de rol van vrouwelijke ondernemers en zelfstandig werkzame vrouwen in de economie moet worden erkend als katalysator voor economische groei, het scheppen van werkgelegenheid en innovatiepotentieel; overwegende dat vrouwen onvoldoende toegang hebben tot openbare en particuliere financiering om hun bedrijven te ontwikkelen;
- Q. overwegende dat de bezuinigingen op de overheidsuitgaven, in het kader van het economisch beleid van de Europese Unie op macrostructureel niveau, met name door de maatregelen die worden toegepast in het kader van de “economische governance” en van de financiële herstelprogramma’s ertoe leiden en ertoe zullen blijven leiden dat de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen en de werkloosheid van vrouwen zullen toenemen, aangezien vooral vrouwen in de openbare sector werkzaam zijn en de voornaamste begunstigden zijn van het sociale beleid, en daarmee tot de verdere vervrouwelijking van de armoede zullen leiden; overwegende dat daarom een beleidswijziging nodig is;
- R. overwegende dat openbare diensten van algemeen belang een belangrijke rol spelen in plattlandsgebieden en bij de verwezenlijking van de doelstelling van territoriale cohesie; overwegende dat het belangrijk is mobiliteit en openbaar vervoer in plattlandsgebieden te bevorderen, dat op grote schaal beschikbaar, efficiënt en betaalbaar is, waarbij rekening wordt gehouden met de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de VN; overwegende dat de connectiviteit in plattlandsgebieden onvoldoende ontwikkeld is, waardoor de mobiliteit van mensen en vooral van vrouwen in deze gebieden wordt bemoeilijkt; overwegende dat vrouwen in

⁴ UN Department of Economic and Social Affairs, Social Inclusion, artikel van 2 juni 2021 getiteld “Reducing poverty and inequality in rural areas: key to inclusive development”.

⁵ Studie van de beleidsondersteunende afdeling Rechten van de burger en Constitutionele Zaken van het directoraat-generaal Intern Beleid van het Europees Parlement van 13 juni 2019 getiteld “The professional status of rural women in the EU”.

plattlandsgebieden minder vaak een rijbewijs bezitten of toegang tot een auto hebben dan mannen, maar ook meer reizen dan mannen vanwege de zorgtaken die zij vaak vervullen⁶; overwegende dat vrouwen vaker gebruikmaken van het openbaar vervoer dan mannen; overwegende dat vrouwen vaker het slachtoffer zijn van seksuele intimidatie in het openbaar vervoer en dat van dergelijke gevallen vaak geen melding wordt gemaakt;

- S. overwegende dat de levensstandaard in plattlandsgebieden over het algemeen lager is dan in stedelijke gebieden, waardoor de meest kwetsbare groepen, zoals migrantenvrouwen, vrouwen uit minderheidsgroepen en vrouwen met een handicap, die nog steeds geconfronteerd worden met intersectionele discriminatie op belangrijke gebieden als onderwijs, werkgelegenheid en gezondheidszorg, onevenredig zwaar worden getroffen; overwegende dat het aantal migrantenvrouwen dat naar plattlandsgebieden trekt, de komende maanden sterk zal toenemen als gevolg van de inval van Rusland in Oekraïne;
- T. overwegende dat het noodzakelijk is de digitale agenda in plattlandsgebieden vooruit te helpen, een uitgebreide breedbandinfrastructuur te ontwikkelen en duurzame banen te scheppen om het concurrentievermogen en de digitale participatie in stand te houden en te versterken, alsook om te zorgen voor gelijke levensomstandigheden en een betere balans tussen werk en privéleven; overwegende dat crèches, verzorgingstehuizen, gezondheidszorg, zorg voor mensen met een beperking en andere behoeften, een socialezekerheidsstelsel en flexibele arbeid, op verzoek van vrouwen, essentieel zijn om dit te bereiken;
- U. overwegende dat in de EU het percentage plattlandsbewoners met ten minste digitale basisvaardigheden in 2019 14 % lager lag dan dat van stadsbewoners (48 % vs. 62 %); overwegende dat vrouwen op het platteland meer belemmeringen ondervinden bij de toegang tot onderwijs dan mannen⁷; overwegende dat het van cruciaal belang is ervoor te ijveren en te pleiten dat meer vrouwen op het platteland volledige toegang krijgen tot alle niveaus van onderwijs, inclusief maar niet beperkt tot de STEM-vakken;
- V. overwegende dat vrouwen in plattlandsgebieden vaak ondervertegenwoordigd zijn in besluitvormingsorganen, zoals landbouwcoöperatieven, vakbonden en gemeentebesturen; overwegende dat het uiterst belangrijk is de vertegenwoordiging van vrouwen in dergelijke organen te vergroten;
- W. overwegende dat kleine en middelgrote landbouwbedrijven en familiale landbouwbedrijven te lijden hebben onder discriminatie bij de verdeling van GLB-steun, wat met name gevolgen heeft voor vrouwelijke landbouwers;
- X. overwegende dat vrouwelijke landbouwers de afgelopen maanden ook het doelwit zijn geweest van speculatie over de prijzen van productiefactoren (bijv. zaaigoed,

⁶ Studie van de beleidsondersteunende afdeling Rechten van de burger en Constitutionele Zaken van het directoraat-generaal Intern Beleid van het Europees Parlement van 16 december 2021 getiteld “Women and transport”.

⁷ UN Department of Economic and Social Affairs, Social Inclusion, artikel van 2 juni 2021 getiteld “Reducing poverty and inequality in rural areas: key to inclusive development”.

bestrijdingsmiddelen, meststoffen, brandstof, energie en machines);

1. benadrukt dat het belangrijk is te zorgen voor gendermainstreaming in het plattelandsbeleid en een holistische aanpak te hanteren die de ontwikkeling van de landbouw overstijgt en gericht is op de ondersteuning van de bevolking; onderstreept de diversiteit van de plattelandsactoren en hun belang voor de duurzaamheid van de plattelandsgebieden; dringt aan op de uitwisseling van goede praktijken tussen de lidstaten; dringt erop aan dat rekening wordt gehouden met het landbouwwerk dat door vrouwen wordt verricht, met name het werk dat wordt verricht om echtgenoten en partners bij te staan, om te zorgen voor een betere wettelijke erkenning van hun werk en rechten;
2. benadrukt dat vrouwen die in landbouwbedrijven werken, toegang moeten hebben tot socialezekerheidsrechten zoals moederschapsverlof en pensioenrechten; benadrukt dat vrouwen belangrijke taken verrichten om familiale landbouwbedrijven permanent te ondersteunen, ook al is het aantal vrouwen dat in de EU in de landbouw werkzaam is verhoudingsgewijs veel lager dan hun procentuele aandeel in de totale beroepsbevolking (35,1 % tegenover 45,9 %); wijst er in dit verband ook op dat slechts een derde van de bedrijfsleiders in de landbouw vrouw is;
3. betreurt de ongelijke toegang van vrouwen tot eigendom van landbouwgrond en verzoekt de lidstaten de eigendomsrechten van vrouwen te waarborgen;
4. benadrukt dat er nood is aan een beleid om markten te reguleren, met name voor de zuivel- en wijnsector, en dat moet worden gezorgd voor preferentiële steun voor kleine en middelgrote landbouwbedrijven, via de aanpassing en plafonnering van steun, om een zo lokaal mogelijke productie en consumptie van levensmiddelen en de meest duurzame productiesystemen te bevorderen;
5. dringt aan op de vaststelling van positieve-discriminatiemaatregelen voor vrouwelijke landbouwers die hen aanmoedigen om in plattelandsgebieden te blijven; vraagt, naast steun voor vrouwen, om maatregelen ter bevordering van verenigingen die technisch advies en technische bijstand kunnen verlenen aan landbouwbedrijven zodat deze instrumenteel kunnen zijn voor het overleven van de sector, en die jongeren aanmoedigen om te investeren in een toekomst in de landbouw of de veehouderij;
6. benadrukt dat de situatie van vrouwen in plattelandsgebieden intersectioneel moet worden aangepakt, waarbij de nadruk moet liggen op de bijzondere situatie van specifieke groepen zoals migrantenvrouwen, LGBTIQ-vrouwen, vrouwen met een handicap en oudere vrouwen;
7. raadt de invoering aan van een openbare landbouwverzekering, die wordt gefinancierd vanuit de EU-begroting, die in geval van (steeds vaker optredende) extreme weersomstandigheden of rampsituaties kan worden gemobiliseerd en alle landbouwers een adequaat beschermingsniveau kan bieden, om te voorkomen dat mensen moeten wegtrekken uit plattelandsgebieden; dringt er bij de Commissie op aan om kleine en middelgrote landbouwbedrijven en familiale landbouwbedrijven te beschermen, omdat deze doorgaans worden geassocieerd met hoogwaardige en duurzame productiemodellen die de sociale en territoriale cohesie kunnen waarborgen;

8. verzoekt de Commissie om de prijzen die worden betaald aan producenten te reguleren en, in het bijzonder, om contracten te verbieden die worden afgesloten tegen prijzen die de productiekosten niet dekken en om speculatie over de kosten van productiefactoren tegen te gaan;
9. dringt aan op een standpunt dat een eerlijkere verdeling van de EU-steun in het kader van het GLB tussen landen, producenten en producten mogelijk maakt;
10. dringt aan op een beleid dat rekening houdt met de noden van vrouwen in plattlandsgebieden, bijvoorbeeld door te voorzien in adequate openbare diensten en, indien nodig, mobiele gezondheidszorg, met inbegrip van mobiele medische oplossingen, zoals goed uitgeruste bussen die vrouwen in plattlandsgebieden de mogelijkheid bieden een preventieve screeningtest te laten ondergaan of een gynaecoloog te raadplegen; benadrukt dat de toegang tot seksuele en reproductieve gezondheid en rechten voor iedereen moet worden gewaarborgd door het gebruik van telegeneeskunde, de ontwikkeling van lokale perinatale centra en het garanderen van toegang tot informatie; dringt erop aan dat aan de behoeften van vrouwen in plattlandsgebieden wordt tegemoetgekomen door middel van passende kinderopvang, zoals kinderdagverblijven, crèches en recreatieve activiteiten voor kinderen, en de ontwikkeling van ondersteunende netwerken voor ouderen, waardoor de arbeidsparticipatie van vrouwen wordt verhoogd en hun socialezekerheidsrechten, met inbegrip van moederschapsverlof of pensioenrechten, worden bevorderd; benadrukt dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat vrouwen toegang hebben tot beschikbare EU-fondsen;
11. verzoekt de Commissie en de lidstaten naar gender uitgesplitste gegevens te verzamelen om te zorgen voor een alomvattend overzicht van de sociaaleconomische positie van vrouwen op het platteland en rekening te houden met de genderdimensie bij het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van beleid en programma's op het gebied van plattlandsontwikkeling; benadrukt het belang van effectbeoordelingen van het ontwerp van dergelijke voorstellen om bij te dragen aan de verwezenlijking van de gendermainstreamingdoelstellingen in plattlandsgebieden; benadrukt dat er bij de ontwikkeling van structurele sociale steun en regionale ontwikkelingsprogramma's specifieke aandacht moet worden besteed aan vrouwen in plattlandsgebieden; verzoekt de Commissie en de lidstaten gebruik te maken van digitale technologieën om openbare sociale diensten toegankelijker te maken voor vrouwen in plattlandsgebieden; verzoekt de Commissie en de lidstaten goede praktijken uit te wisselen en inspirerende maatregelen te nemen in ontvolkte gebieden;
12. benadrukt dat er gerichte maatregelen moeten worden genomen om de specifieke problemen van plattlandsvrouwen op de arbeidsmarkt, zoals de arbeidsparticipatiekloof en de deelname aan de informele economie te helpen oplossen; verzoekt de Commissie en de lidstaten de huidige transitie naar een digitalere en groenere EU naar behoren te benutten om nieuwe werkgelegenheidskansen te creëren; benadrukt dat de lidstaten de ontwikkeling van nieuwe vaardigheden voor vrouwen en hun digitale inclusie moeten onderzoeken en bevorderen door mogelijkheden voor telewerken aan te moedigen, zodat mensen die in plattlandsgebieden wonen gemakkelijker een hoogwaardige baan kunnen vinden;

13. wijst op het potentieel van plattlandsgebieden om uit te groeien tot ruimten ter bevordering van inclusie en integratie van de meest kwetsbare groepen vrouwen met specifieke behoeften, zoals vrouwen met een handicap, migrantenvrouwen, met inbegrip van seizoensmigranten, vluchtelingen en minderheden, slachtoffers van gendergerelateerd geweld, vrouwen met weinig of geen opleiding en alleenstaande moeders; moedigt de lidstaten aan specifieke maatregelen uit te werken en toe te passen om de opleiding en werkgelegenheid voor deze groepen vrouwen te bevorderen en hun grondrechten te waarborgen; benadrukt de belangrijke rol van de lokale en nationale overheden om ervoor te zorgen dat deze vrouwen in de samenleving worden opgenomen en geïntegreerd; dringt er met name op aan dat onmiddellijk maatregelen worden getroffen voor de komst van Oekraïense vrouwen met kinderen, zodat zij snel en vlot in de samenleving kunnen integreren;
14. benadrukt dat de lidstaten en de werkgeversorganisaties hun verantwoordelijkheid moeten nemen waar het gaat om de generatievernieuwing en de rechten op het gebied van moederschap en vaderschap, waarbij het recht van vrouwen om zowel moeder als werknemer te zijn zonder hun arbeidsrechten te verliezen, voorop moet staan;
15. verzoekt de lidstaten hun verantwoordelijkheid te nemen voor de waarborging van het recht op huisvesting voor iedereen, met name door huisvestingsprogramma's voor personen met een laag inkomen in te voeren, de bouw van gesubsidieerde woningen en sociale woningbouw te stimuleren, zelfbouwprogramma's te bevorderen en te financieren, de coöperatieve sector te steunen, een efficiënt, niet-speculatief kredietbeleid in te voeren en een niet-speculatieve huurmarkt te reguleren;
16. verzoekt de Commissie en de lidstaten de digitale en hybride opleiding, omscholing en bijscholing van vrouwen in plattlandsgebieden te bevorderen en de toegankelijkheid van specifieke onderwijsprogramma's en hoogwaardige banen voor vrouwen te vergroten, met als doel het potentieel van deze vrouwen te versterken en het vertrek van vrouwen, met name hooggekwalificeerde vrouwen, uit plattlandsgebieden tegen te gaan; verzoekt de Commissie steun te blijven verlenen aan de inspanningen van de lidstaten om de verstrekking van kwaliteitsonderwijs dat voor iedereen toegankelijk is te verbeteren door middel van investeringen uit het Europees Sociaal Fonds Plus, het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het InvestEU-programma en het Europees Landbouwfonds voor plattlandsontwikkeling, en zich daarbij vooral te richten op mensen in kwetsbare situaties; benadrukt dat de infrastructurele en praktische uitdagingen waarmee plattlandsvrouwen worden geconfronteerd bij de toegang tot onderwijs moeten worden aangepakt, zoals beperkte mobiliteitsmogelijkheden of ontoereikende digitale infrastructuur;
17. wijst erop dat de situatie van vrouwen in plattlandsgebieden sterk wordt beïnvloed door de lokale situatie in de landbouw en dat oneerlijke maatregelen in het kader van het GLB ertoe hebben geleid dat kleine en middelgrote landbouwbedrijven en familiale landbouwbedrijven steeds meer worden opgegeven; wijst op de noodzaak om de steun voor de instandhouding van familiale landbouw te verhogen en plattlandsontwikkeling te waarborgen, met bijzondere nadruk op het werk van vrouwen, met inbegrip van vrouwelijke migranten, die in de landbouw werken;
18. dringt erop aan dat de vele mogelijkheden op het platteland worden benut en dat er

uitgebreide breedbandinfrastructuur wordt ontwikkeld om thuiswerken mogelijk te maken en hoogwaardige banen te creëren die het evenwicht tussen werk en privéleven verbeteren en zo gelijke kansen voor vrouwen waarborgen om deel te nemen aan de plattelandseconomie en de arbeidsmarkt; verzoekt de lidstaten hun inspanningen op te voeren ter ondersteuning van een leven lang leren, beroepsonderwijs, opleiding, kwalificaties en begeleidingssystemen, betere infrastructuur en diensten van betere kwaliteit in plattelandsgebieden, met nauwe betrokkenheid van regio's, gemeenten en andere initiatiefnemers van dergelijke maatregelen, zoals de particuliere sector, met inbegrip van bedrijfsorganisaties en kamers van koophandel, en in overleg met de sociale partners, die ook voortdurend bijdragen aan plattelandsontwikkeling, aangezien dit aanzienlijk kan bijdragen tot de bevordering van genderevenwichtige werkgelegenheid in plattelandsgebieden;

19. verzoekt de Commissie en de lidstaten grensoverschrijdende gezondheids- en zorgdiensten verder te bevorderen, met name in plattelandsgebieden, en bij de herziening van Richtlijn 2011/24/EU⁸ bijzondere aandacht aan dit aspect te besteden, en daarbij de bureaucratische en andere belemmeringen voor de verstrekking en het gebruik van grensoverschrijdende gezondheids- en zorgdiensten weg te nemen en een betere interactie tussen de verschillende gezondheidszorgstelsels tot stand te brengen; benadrukt dat ouderen recht hebben op toegang tot hoogwaardige openbare gezondheidsdiensten, waardoor zij gezond ouder kunnen worden en sociale uitsluiting, sociaal isolement en eenzaamheid worden bestreden;
20. verzoekt de lidstaten preventie- en voorlichtingsacties te ontwikkelen om gendergerelateerd geweld te bestrijden, onder meer op scholen, de toegang tot informatie over voorzieningen voor hulp aan slachtoffers te waarborgen, opvangplaatsen voor slachtoffers te creëren, onder meer voor vrouwelijke migranten en seizoenarbeiders, en preventieve interventie- en behandelingsprogramma's voor daders op te zetten; benadrukt dat de beroepsopleiding van personeelsleden die werkzaam zijn binnen de rechtshandhaving en het openbaar bestuur en die slachtoffers van gendergerelateerd geweld opvangen, moet worden versterkt; dringt erop aan de economische en financiële empowerment van vrouwen die het slachtoffer zijn van geweld, te verbeteren via hun integratie op de arbeidsmarkt en sociale bijstand; verzoekt de lidstaten en de regionale en lokale overheden derhalve ervoor te zorgen dat slachtoffers die in plattelands- en afgelegen gebieden wonen, niet verstoken blijven van gelijke toegang tot ondersteunende diensten; herhaalt zijn oproep aan de EU en haar lidstaten om het Verdrag van Istanbul te ratificeren⁹;
21. verzoekt de Commissie en de lidstaten een plattelandsbeleid te ontwikkelen dat ervoor zorgt dat vrouwen van alle generaties niet hoeven weg te trekken en ondernemersinitiatieven kunnen nemen en zo bijdragen tot de economische revitalisering en ontwikkeling van hun regio; verzoekt de lidstaten en de Commissie het bewustzijn te vergroten en de toegang tot financiering voor vrouwelijke ondernemers en zelfstandig werkzame vrouwen in plattelandsgebieden te vergemakkelijken, met inbegrip van alternatieve vormen van financiering, om ervoor te zorgen dat deze voor

⁸ Richtlijn 2011/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2011 betreffende de toepassing van de rechten van patiënten bij grensoverschrijdende gezondheidszorg (PB L 88 van 4.4.2011, blz. 45).

⁹ Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld.

- hen beschikbaar is en aan hen wordt toegekend; moedigt de lidstaten en regionale en lokale overheden aan om gebruik te maken van de bestaande Europese structuur- en investeringsfondsen om vrouwelijke ondernemers en zelfstandig werkzame vrouwen tot doelgroep te maken en vrouwelijk (zelfstandig) ondernemerschap te bevorderen; benadrukt de noodzaak van bewustmakings- en voorlichtingscampagnes over de bestaande en toekomstige mogelijkheden voor EU-financiering voor vrouwelijke ondernemers;
22. wijst erop dat vrouwen meer afhankelijk zijn van het openbaar vervoer; verzoekt de Commissie en de lidstaten bijgevolg om, in coördinatie met de lokale en regionale overheden, gendermainstreaming in hun vervoersbeleid beter toe te passen en ervoor te zorgen dat plattelandsgebieden niet verstoken blijven van toegang tot essentiële vervoersinfrastructuur; benadrukt het belang van goed, betaalbaar en veilig openbaar vervoer; benadrukt dat de EU-cohesiefondsen de verbetering van de connectiviteit en vervoersoplossingen in plattelandsgebieden moeten ondersteunen; verzoekt de lidstaten multimodaliteit te faciliteren en een gemakkelijke en comfortabele overstap van de ene vervoerswijze op de andere mogelijk te maken; benadrukt dat, om de vervoersketens zo naadloos en toegankelijk mogelijk te maken, in de hele EU betere infrastructuur moet worden gecreëerd; herhaalt dat dit ook de standaardisering van de infrastructuur omvat, met name om grensoverschrijdende projecten en vervoer mogelijk te maken, zodat vrouwen actiever kunnen zijn op de arbeidsmarkt en dit hen kan helpen om werk te zoeken doordat ze zo langere afstanden kunnen afleggen;
 23. benadrukt dat het belangrijk is werk, privé- en beroepsleven daadwerkelijk te combineren, wat de deelname van alle vrouwen aan het sociale en politieke leven zal vergroten door een optimaal klimaat op het platteland te bevorderen dat individuen, partnerschappen en gezinnen, in al hun diversiteit, en met name vrouwen, aantrekt om naar het platteland te verhuizen en daar een gezonde levensstijl te genieten;
 24. is een groot voorstander van de versterking van de institutionele steun om te zorgen voor politieke participatie en invloed of vertegenwoordiging van vrouwen in plattelandsgebieden; benadrukt dat er opleidingsactiviteiten moeten worden opgezet om vrouwen in plattelandsgebieden aan te moedigen actief te worden in domeinen en sectoren waarin zij ondervertegenwoordigd zijn, en dat er bewustmakingscampagnes moeten komen over het belang van vrouwen in leidinggevende functies; verzoekt de lidstaten gendergelijkheid te bevorderen in de verschillende organen voor bestuur en vertegenwoordiging, ter bevordering van een gelijke deelname in alle soorten landbouworganisaties, verenigingen en openbare instellingen;
 25. dringt er bij de lidstaten op aan de loonkloof tussen vrouwen en mannen en de pensioenkloof te dichten; wijst erop dat de pensioenen moeten worden verbeterd tot een redelijk inkomen dat ervoor zorgt dat mensen een waardig leven kunnen leiden en dat nooit onder de armoedegrens mag liggen; wijst op de noodzaak om te strijden voor openbare, op solidariteit gebaseerde en universele socialezekerheidsstelsels die een degelijk pensioen voor iedereen garanderen;
 26. dringt aan op betere toegang tot openbare diensten en infrastructuur van hoge kwaliteit, met name digitale infrastructuur, en op de invoering van op ruime schaal beschikbare, efficiënte en betaalbare vervoersmogelijkheden die in lijn zijn met de

duurzameontwikkelingsdoelstellingen;

27. dringt er bij de lidstaten op aan specifieke maatregelen in te voeren om het risico van sociale uitsluiting en armoede tegen te gaan, en daarbij specifiek aandacht te besteden aan toegang tot betaalbare huisvestings-, vervoers- en energiediensten;
28. roept de Commissie en de lidstaten op om financieringsprogramma's of steunmaatregelen zo op te stellen dat kleinere bedrijven en belanghebbenden gemakkelijk met de bureaucratische lasten kunnen omgaan; verzoekt de Commissie en de lidstaten ervoor te zorgen dat ook individuele personen of kleinere organisaties een overzicht kunnen krijgen van en een aanvraag kunnen indienen voor financieringsmogelijkheden, en dat zij daarbij hulp krijgen;
29. dringt er bij de lidstaten op aan te garanderen dat vrouwen hun rechten in alle geledingen van de samenleving kunnen uitoefenen en alle vormen van discriminatie te verbieden en te bestraffen;
30. wijst op de waardevolle bijdrage die de maatregelen in het kader van het door het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling medegefinancierde Leader-programma, dat erop gericht is de plaatselijke belanghebbenden te betrekken bij het uitstippelen en uitvoeren van strategieën, de besluitvorming en de toewijzing van middelen voor de ontwikkeling van hun plattelandsgebieden, leveren aan de bevordering van de gendergelijkheid in plattelandsgebieden; verzoekt de Commissie en de lidstaten het Leader-programma te versterken door de administratieve lasten voor de lokale autoriteiten te verlichten en de toegang ertoe te vereenvoudigen, de lokale inbreng in door de gemeenschap geleide ontwikkelingsprojecten te bevorderen en de deelname van vrouwen aan lokale actiegroepen aan te moedigen.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	16.6.2022
Uitslag eindstemming	+ : 24 - : 0 0 : 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Isabella Adinolfi, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Lina Gálvez Muñoz, Alice Kuhnke, Karen Melchior, Andželika Anna Możdżanowska, Maria Noichl, Sandra Pereira, Pina Picierno, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Sylwia Spurek
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Michiel Hoogeveen, Ewa Kopacz, Aušra Maldeikienė, Predrag Fred Matić, Silvia Modig, Monika Vana
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Marek Paweł Balt, Milan Brglez, Maria Walsh

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

24	+
ECR	Michiel Hoogeveen, Anđželika Anna Mozdżanowska
ID	Annika Bruna
PPE	Isabella Adinolfi, Maria da Graça Carvalho, Ewa Kopacz, Aušra Maldeikienė, Christine Schneider, Maria Walsh
Renew	Karen Melchior, María Soraya Rodríguez Ramos
S&D	Marek Paweł Balt, Milan Brglez, Lina Gálvez Muñoz, Predrag Fred Matić, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner
The Left	Silvia Modig, Sandra Pereira
Verts/ALE	Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Monika Vana

0	-

1	0
ECR	Margarita de la Pisa Carrión

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding